

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMMISSION DES RELATIONS EXTÉRIEURES

COMMISSIE VOOR DE BUITENLANDSE
BETREKKINGEN

lundi

maandag

24-05-2004

24-05-2004

Après-midi

Namiddag

<i>cdH</i>	<i>centre démocrate Humaniste</i>
<i>CD&V</i>	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
<i>ECOLO</i>	<i>Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
<i>FN</i>	<i>Front National</i>
<i>MR</i>	<i>Mouvement réformateur</i>
<i>N-VA</i>	<i>Nieuw-Vlaamse Alliantie</i>
<i>PS</i>	<i>Parti socialiste</i>
<i>sp.a-spirit</i>	<i>Socialistische Partij Anders – Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht</i>
<i>VLAAMS BLOK</i>	<i>Vlaams Blok</i>
<i>VLD</i>	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>

<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>		<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>	
<i>DOC 51 0000/000</i>	<i>Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>	<i>DOC 51 0000/000</i>	<i>Parlementair document van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>
<i>QRVA</i>	<i>Questions et Réponses écrites</i>	<i>QRVA</i>	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
<i>CRIV</i>	<i>version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)</i>	<i>CRIV</i>	<i>voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)</i>
<i>CRABV</i>	<i>Compte Rendu Analytique (couverture bleue)</i>	<i>CRABV</i>	<i>Beknopt Verslag (blauwe kaft)</i>
<i>CRIV</i>	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)</i>	<i>CRIV</i>	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)</i>
	<i>(PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)</i>		<i>(PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)</i>
<i>PLEN</i>	<i>séance plénière</i>	<i>PLEN</i>	<i>plenum</i>
<i>COM</i>	<i>réunion de commission</i>	<i>COM</i>	<i>commissievergadering</i>

<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>	<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>
<i>Commandes :</i>	<i>Bestellingen :</i>
<i>Place de la Nation 2</i>	<i>Natieplein 2</i>
<i>1008 Bruxelles</i>	<i>1008 Brussel</i>
<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.laChambre.be</i>	<i>www.deKamer.be</i>
<i>e-mail : publications@laChambre.be</i>	<i>e-mail : publicaties@deKamer.be</i>

SOMMAIRE

Question de Mme Trees Pieters au ministre de la 1
Coopération au développement sur "la
coopération au développement et les PME"
(n° 2348)
Orateurs: **Trees Pieters, Marc Verwilghen**,
ministre de la Coopération au développement

Question de M. Dirk Van der Maelen au ministre 3
de la Coopération au développement sur "les
actions menées par le gouvernement vietnamien
contre les montagnards" (n° 2584)
Orateurs: **Dirk Van der Maelen**, président du
groupe sp.a-spirit, **Marc Verwilghen**, ministre
de la Coopération au développement

Question de M. Dirk Van der Maelen au ministre 5
de la Coopération au développement sur
"l'application de la loi visant à promouvoir la
production socialement responsable" (n° 2585)
Orateurs: **Dirk Van der Maelen**, président du
groupe sp.a-spirit, **Marc Verwilghen**, ministre
de la Coopération au développement

Question de M. Dirk Van der Maelen au ministre 7
de la Coopération au développement sur "la
préparation de la Commission mixte Belgique-
Rwanda du 17 au 19/05/04" (n° 2586)
Orateurs: **Dirk Van der Maelen**, président du
groupe sp.a-spirit, **Marc Verwilghen**, ministre
de la Coopération au développement

Question de M. Dirk Van der Maelen au ministre 11
de la Coopération au développement sur "le non-
versement des subsides aux ONG belges"
(n° 2688)
Orateurs: **Dirk Van der Maelen**, président du
groupe sp.a-spirit, **Marc Verwilghen**, ministre
de la Coopération au développement

Questions jointes de 12
- M. Guido Tastenhoye au ministre de la 12
Coopération au développement sur "la remise de
67 pour cent de la dette active du Congo"
(n° 2976)
- Mme Zoé Genot au ministre de la Coopération 12
au développement sur "les opérations
d'allègement de la dette des pays en voie de
développement" (n° 2985)
Orateurs: **Guido Tastenhoye, Zoé Genot**,
Marc Verwilghen, ministre de la Coopération
au développement

Question de Mme Zoé Genot au ministre de la 18
Coopération au développement sur "l'ajustement
budgétaire" (n° 2984)
Orateurs: **Zoé Genot, Marc Verwilghen**,
ministre de la Coopération au développement

INHOUD

Vraag van mevrouw Trees Pieters aan de minister 1
van Ontwikkelingssamenwerking over "de
ontwikkelingssamenwerking en de KMO's"
(nr. 2348)
Sprekers: **Trees Pieters, Marc Verwilghen**,
minister van Ontwikkelingssamenwerking

Vraag van de heer Dirk Van der Maelen aan de 3
minister van Ontwikkelingssamenwerking over "de
acties van de Vietnamese regering ten aanzien
van de bergvolkeren" (nr. 2584)
Sprekers: **Dirk Van der Maelen**, voorzitter van
de sp.a-spirit-fractie, **Marc Verwilghen**,
minister van Ontwikkelingssamenwerking

Vraag van de heer Dirk Van der Maelen aan de 5
minister van Ontwikkelingssamenwerking over "de
toepassing van de wet ter bevordering van de
sociaal verantwoorde productie" (nr. 2585)
Sprekers: **Dirk Van der Maelen**, voorzitter van
de sp.a-spirit-fractie, **Marc Verwilghen**,
minister van Ontwikkelingssamenwerking

Vraag van de heer Dirk Van der Maelen aan de 7
minister van Ontwikkelingssamenwerking over "de
voorbereiding van de Gemengde Commissie
België-Rwanda van 17 tot en met 19/05/04"
(nr. 2586)
Sprekers: **Dirk Van der Maelen**, voorzitter van
de sp.a-spirit-fractie, **Marc Verwilghen**,
minister van Ontwikkelingssamenwerking

Vraag van de heer Dirk Van der Maelen aan de 11
minister van Ontwikkelingssamenwerking over
"het uitblijven van de doorstorting van de
subsidiën aan de Belgische NGO's" (nr. 2688)
Sprekers: **Dirk Van der Maelen**, voorzitter van
de sp.a-spirit-fractie, **Marc Verwilghen**,
minister van Ontwikkelingssamenwerking

Samengevoegde vragen van 12
- de heer Guido Tastenhoye aan de minister van 12
Ontwikkelingssamenwerking over "de
kwijschelding van 67 procent van de uitstaande
schuld van Congo" (nr. 2976)
- mevrouw Zoé Genot aan de minister van 12
Ontwikkelingssamenwerking over "de
schuldverlichting voor ontwikkelingslanden"
(nr. 2985)
Sprekers: **Guido Tastenhoye, Zoé Genot**,
Marc Verwilghen, minister van
Ontwikkelingssamenwerking

Vraag van mevrouw Zoé Genot aan de minister 18
van Ontwikkelingssamenwerking over "de
begrotingsaanpassing" (nr. 2984)
Sprekers: **Zoé Genot, Marc Verwilghen**,
minister van Ontwikkelingssamenwerking

COMMISSION DES RELATIONS EXTERIEURES

du

LUNDI 24 MAI 2004

Après-midi

COMMISSIE VOOR DE BUITENLANDSE BETREKKINGEN

van

MAANDAG 24 MEI 2004

Namiddag

La séance est ouverte à 14.21 heures par Mme Annemie Neyts-Uyttebroeck, présidente.
De vergadering wordt geopend om 14.21 uur door mevrouw Annemie Neyts-Uyttebroeck, voorzitter.

01 Vraag van mevrouw Trees Pieters aan de minister van Ontwikkelingssamenwerking over "de ontwikkelingssamenwerking en de KMO's" (nr. 2348)

01 Question de Mme Trees Pieters au ministre de la Coopération au développement sur "la coopération au développement et les PME" (n° 2348)

01.01 **Trees Pieters** (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, deze vraag komt een beetje laat. Door mijn afwezigheid werd ze immers verschoven.

Mijnheer de minister, ik heb echter begrepen dat u overleg hebt gepleegd met de ondernemers die bereid zouden zijn om mee te werken aan ontwikkelingsprojecten in het Zuiden. Uit dat gesprek kwam vooral naar voren dat die ondernemers nood hebben aan een aangepaste ondersteuning. Die ondernemers zijn voornamelijk KMO's. Hun ondersteuning zou moeten komen van de overheid en situeert zich voornamelijk op het vlak van cofinanciering, dit gezien de niet altijd risicoloze investeringen of het niet altijd risicoloze karakter van de projecten waarin ze investeren.

Bovendien hebben die KMO-ondernemers ook gevraagd dat zij een beroep zouden kunnen doen op aangepaste opleidingen vanuit het departement Ontwikkelingssamenwerking. Ze drongen bij u aan op aangepaste instrumenten voor KMO's die interesse zouden hebben in dergelijke investeringen. Die instrumenten zouden zich voornamelijk situeren op het vlak van financiering.

Mijnheer de minister, ik zou u concreet willen vragen wat er reeds gebeurd is om die KMO's te ondersteunen of wat u zult doen om de KMO's, die intenties hebben voor het uitbouwen van de ontwikkelingssamenwerking, te ondersteunen. Indien er reeds een aantal instrumenten op het getouw staan, over welke instrumenten gaat het dan precies. Indien dit niet het geval is, wanneer mogen wij dan de eerste concrete maatregelen verwachten?

01.02 Minister **Marc Verwilghen**: Mevrouw de voorzitter, collega Pieters, ik had reeds de gelegenheid om het plan dat terzake door de regering is goedgekeurd, aan de commissie toe te lichten.

Op de eerste plaats zou ik toch de aandacht willen vestigen op het feit dat het doelpubliek van mijn beleid "Ondernemen tegen armoede en

01.01 **Trees Pieters** (CD&V): Le ministre s'est récemment concerté avec des chefs d'entreprise disposés à coopérer à la réalisation de projets de développement. Ces entretiens ont avant tout fait ressortir la nécessité d'un appui adéquat des pouvoirs publics, notamment sur le plan du cofinancement. Il faut savoir que les investissements dans des projets de développement sont bien souvent des investissements à risque.

Comment le gouvernement compte-t-il soutenir les entrepreneurs? Avec quels instruments concrets? Pour quand les premières mesures sont-elles attendues?

01.02 **Marc Verwilghen**, ministre: Le programme "Entreprendre contre la pauvreté et pour le développement" s'adresse essentiellement aux petites et aux moyennes entreprises. Les PME

voor ontwikkeling" de kleine en middelgrote onderneming in hoofdzaak is. Het zijn vooral zij die een steuntje in de rug kunnen gebruiken in het uitbouwen van ontwikkelingssamenwerking. Bovendien kunnen de KMO's als motor van economische groei een essentiële bijdrage leveren voor de duurzame ontwikkeling en groei en ook een effectieve armoedebestrijding mogelijk maken.

KMO's zullen op drie manieren ondersteund worden in hun intenties tot het uitbouwen van ontwikkelingssamenwerking. Ten eerste, sensibilisering van het bedrijfsleven voor de ontwikkelingsproblematiek. Dat gebeurt door ondersteuning van uitwisselingsprogramma's. Dat gebeurt door een jaarlijkse ondernemingsbeurs voor het Zuiden. Dat gebeurt ook door KMO's beter in te lichten over de Belgische ontwikkelingssamenwerking en de projecten die kunnen worden gesteund in de partnerlanden. Dat is een eerste pijler.

Ten tweede, het bevorderen van maatschappelijk verantwoord ondernemen. Afgezien van een bijdrage aan de ontwikkeling van de private sector in ontwikkelingslanden moeten onze bedrijven – voornamelijk de KMO's – eveneens andere ontwikkelingsprojecten kunnen ondersteunen, die de landen in het Zuiden ten goede komen. Het beleid op dit vlak omvat, ten eerste, het bevorderen van dialoog tussen de private sector en de sector van de ontwikkelingssamenwerking; ten tweede, de bundeling van de verschillende initiatieven om de billijke handel mogelijk te maken en dat door een fair trade center; ten derde, door het afsluiten van ontwikkelingspartnerschappen tussen de publieke en de private sector en de niet-gouvernementele organisaties en ook door de oprichting van een solidariteitsfonds voor aids-bestrijding in Zuid-Afrika.

Dan is er een derde pijler, te weten: het verlagen van de drempel om te investeren in ontwikkelingslanden. Wij hebben immers vastgesteld dat daar meestal het schoentje wringt. Er zijn partnerschappen aan te gaan door te werken aan knelpunten inzake expertise, opleiding en financiering, waaraan het hun ontbreekt. Wij zullen daarvoor de middelen en het instrumentarium van de Belgische maatschappij voor de Investerings in de Ontwikkelingslanden of BIO uitbreiden door drie nieuwe instrumenten ter beschikking te stellen.

Ten eerste doen wij dat via een expertisefonds. Op dat expertisefonds kan een beroep worden gedaan ter financiering van de technische assistentie, de haalbaarheidsstudie en de aanverwante studies, en de opleiding die bijdraagt tot duurzame ontwikkeling voor ondernemingen. Ten tweede zullen wij dat ook proberen te doen via een ondersteuningsfonds voor de ontwikkeling van de private sector. Het ondersteuningsfonds wordt opgericht om ondernemingen in ontwikkelingslanden en hun partners in het noorden te helpen de financiële drempel voor de investering te overschrijden. Ten derde doen wij dat door een lokale muntfaciliteit. Dat wil zeggen, de lokale muntfaciliteit zou BIO moeten aanzetten projecten te ondersteunen in ontwikkelingslanden waar het wisselrisico aanzienlijk is en waar de terugbetaling uiteindelijk toch in euro of in dollar zal moeten geschieden.

Wat het tijdstip betreft waarop een en ander in werking zal treden, zijn de eerste maatregelen nog voor dit jaar. Het is dus een partiële

peuvent jouer un rôle dans le domaine de la coopération au développement mais elles ont besoin d'être stimulées. Et je compte les stimuler en sensibilisant les milieux entrepreneuriaux aux problèmes du développement, notamment en créant une bourse annuelle, en soutenant des programmes d'échange et en informant adéquatement les PME au sujet des projets existants.

En outre, il importe de promouvoir l'entreprise socialement responsable. Dans ce cadre, l'autorité publique entend favoriser le dialogue entre le secteur privé et le secteur de la coopération au développement. En même temps, un Fair Trade Center (Centre du commerce équitable) sera chargé de veiller à ce que les transactions soient équitables et l'autorité publique recherchera des partenariats entre le secteur public, le secteur privé et les ONG. Afin d'abaisser le seuil que doit franchir toute entreprise souhaitant investir à l'étranger, nous avons mis trois instruments supplémentaires à la disposition de la Société belge d'investissements dans les pays en voie de développement: un fonds d'expertise, un fonds de soutien et un dispositif facilitant les conversions dans les devises locales. Les premières mesures entreront en vigueur à l'automne 2004.

inwerkingtreding, want voor sommige maatregelen is meer nodig dan enkel het bepalen van een datum: daarvoor moeten statuten gewijzigd worden of daarvoor moet ook de wet worden gewijzigd. Vooral de eerste twee maatregelen – sensibilisering en het maatschappelijk verantwoord ondernemen – mogen verwacht worden voor het najaar van 2004.

01.03 Trees Pieters (CD&V): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord, maar ik had graag nog een beetje meer uitleg gehad in verband met het derde element, te weten de financiering. U spreekt over een ondersteuningsfonds. Hoe zal dat eruit zien?

01.04 Minister Marc Verwilghen: Op het ondersteuningsfonds kan een beroep worden gedaan in geval dat er een gemengd initiatief wordt genomen door een Belgische kleine of middelgrote onderneming met een partner in het ontwikkelingsland, ook een kleine of middelgrote onderneming. De projecten worden op hun ontwikkelingsrelevantie beoordeeld. De inspanningen zijn tijdelijk. Het ondersteuningsfonds is een opstartfonds dat ondersteuning biedt bij de opstart van een bedrijvigheid. De hulp zou gespreid worden over een drietal jaar, met een maximumbedrag. Er is in een vork voorzien. Die vork moet nog worden bepaald, maar de bedragen zullen wellicht tussen minimaal 45.000 euro en maximaal 700.000 euro liggen, over drie jaar gespreid. Het ontwikkelingsrelevant project zal na die drie jaar op eigen vleugels moeten kunnen vliegen.

Het voorstel dat nu ter discussie ligt, werd in ruime mate besproken met de ondernemingswereld in België. Het kan bogen op de ondersteuning door de private sector. Tegelijkertijd moet echter ook aan een aantal andere aspecten worden voldaan, zoals de niet-gebondenheid van de hulp en de complementariteit aan de markt. Het is niet de vervanging van iets anders, het moet complementair zijn aan wat op de markt bestaat of aanwezig kan zijn. Ik was in aangename zin verrast toen ik de reactie van het Belgisch ondernemingswezen daarop heb gehoord. Het heeft mij ook toegelaten vast te stellen dat er een bewustwording bestaat en dat de ondernemingen daarin een rol hebben te spelen. De rol is echter gekoppeld aan een aantal voorwaarden, die men goed in het geheugen heeft na de mislukkingen uit het verleden.

01.05 Trees Pieters (CD&V): Wordt die 45.000 euro ingebracht door de overheid?

01.06 Minister Marc Verwilghen: Die zal worden ingebracht door de overheid.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

02 Vraag van de heer Dirk Van der Maelen aan de minister van Ontwikkelingssamenwerking over "de acties van de Vietnamese regering ten aanzien van de bergvolkeren" (nr. 2584)

02 Question de M. Dirk Van der Maelen au ministre de la Coopération au développement sur "les actions menées par le gouvernement vietnamien contre les montagnards" (n° 2584)

02.01 Dirk Van der Maelen (sp.a-spirit): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik denk dat wij in België al sinds lang zeer terecht het mensenrechtenbeleid centraal stellen in onze Noord-

01.03 Trees Pieters (CD&V): J'aimerais obtenir des précisions à propos de ce fonds de soutien. Les pouvoirs publics apporteront-ils une aide concrète?

01.04 Marc Verwilghen, ministre: Le gouvernement aidera les entreprises dans la recherche de partenaires appropriés par le biais de ce fonds. Par ailleurs, des projets pertinents du point de vue de la coopération au développement seront proposés. Le gouvernement fournira dans ce contexte un effort financier temporaire pendant une période de trois ans au maximum. Il s'agira d'un montant de 45.000 à 75.000 euros. Chaque projet devrait être autonome après trois ans. L'octroi de l'aide qui est destinée aux petites et moyennes entreprises est subordonnée à une série de conditions: il doit s'agir d'une aide non liée et complémentaire.

Les entrepreneurs ont en tout cas réagi très positivement à ces projets.

02.01 Dirk Van der Maelen (sp.a-spirit): La Belgique articule depuis longtemps sa politique en

Zuïdsamenwerking. Ik denk dat België op dat vlak al verdienstelijk werk heeft geleverd op multilaterale fora en zo meer. Wij dragen toch ook een bijzondere bilaterale verantwoordelijkheid. Als wij in een van onze concentratielanden bilaterale hulp verlenen, dan denk ik namelijk dat wij ook de plicht hebben om na te gaan hoe de mensenrechten op lokaal vlak gerespecteerd worden.

Meer bepaald met betrekking tot Vietnam is het duidelijk dat er hoe langer hoe meer rapporten verschijnen over de problemen met de bergvolkeren aldaar.

Mijnheer de minister, ten eerste, bent u op de hoogte van hernieuwd en discriminerend geweld tegen die bevolkingsgroepen in Vietnam?

Ten tweede, heeft België al iets ondernomen om het geweld tegen die bevolkingsgroepen te stoppen?

Ten derde, is er misschien geen aanleiding om in onze structurele samenwerking met Vietnam ook aandacht te hebben voor een situatie waarbij verschillende volkeren op eenzelfde grondgebied leven? Ik denk dat wij in België op dat vlak enige expertise hebben die misschien – ik ken de situatie in Vietnam onvoldoende – toch enig nut zou kunnen hebben in Vietnam zelf.

02.02 Minister **Marc Verwilghen**: Mevrouw de voorzitter, ik ben blij dat collega Van der Maelen mij deze vraag stelt, want het is een probleem dat al te veel onder de internationale mat wordt geveegd, hoewel er redenen te over zijn om toch wel wat vragen te stellen en zich zorgen te maken over deze problemen.

Er hebben manifestaties plaatsgegrepen in de centrale hooglanden. Dat is niet zozeer Noord-Vietnam, maar gaat voornamelijk over de provincies Gia Lai en Dak Lak, met manifestanten die op 10 en 11 april laatstleden de teruggave van hun land en de vrijheid voor het beoefenen van hun godsdienst hebben beoogd en daarom ook op straat zijn gekomen. Ik ben op de hoogte van de feiten die zich vanaf 10 april hebben voorgedaan in dat gebied en de ambassadeurs van de lidstaten van de Europese Unie hebben te Hanoi een uitvoerig gemeenschappelijk verslag gewijd aan de gebeurtenissen. Ook onze ambassade in Hanoi heeft verslag over deze gebeurtenissen uitgebracht.

De trojka van de Europese Unie heeft dan op 20 april een demarche uitgevoerd bij de Vietnamese autoriteiten te Hanoi om de bezorgdheid van de Unie uit te drukken over dit recente gebeuren en om die autoriteiten op te roepen om de mensenrechten ook naar aanleiding van dit gebeuren te respecteren. Trouwens, het zijn niet alleen de ambassadeurs die daar actie hebben ondernomen of de trojka van de Europese Unie. Ook het Ierse voorzitterschap heeft alle lidstaten op de hoogte gebracht van de precieze inhoud van de demarche die werd ondernomen.

Het federalisme als staatsvorm en de administratieve decentralisatie staan voorlopig niet ingeschreven op de politieke agenda van de Vietnamese autoriteiten, ondanks aandringen naar aanleiding van verschillende gemengde commissies, waaronder de laatste die met België werd gehouden in december.

matière de relations Nord-Sud autour de la question centrale des droits de l'homme. De même, le respect des droits de l'homme doit rester un souci majeur dans les relations bilatérales avec nos pays de concentration.

Le ministre est-il au courant de violences dont seraient victimes certaines populations au Vietnam? Dans l'affirmative, la Belgique met-elle le gouvernement vietnamien sous pression pour faire cesser ces violences? Forte de son expérience dans le domaine du fédéralisme, la Belgique peut-elle apporter le savoir-faire permettant une coexistence pacifique des peuples d'un pays?

02.02 **Marc Verwilghen**, ministre: Nous avons en effet des raisons de nous inquiéter. Des manifestations se sont déroulées les 10 et 11 avril dans les hautes terres centrales du Vietnam. Les montagnards ont exposé leurs revendications concernant la récupération de terres et la liberté de culte. Les ambassadeurs de l'UE à Hanoi ont fait rapport sur la question. Le 20 avril, la troïka de l'UE a entrepris une démarche auprès des autorités à Hanoi en vue d'exprimer l'inquiétude de l'Union et de les exhorter à respecter les droits de l'homme. La présidence irlandaise de l'UE a fourni aux Etats membres des précisions complémentaires à propos de cette démarche.

Le fédéralisme et la décentralisation administrative ne figurent pas à l'agenda politique des autorités vietnamiennes, et ce, malgré l'insistance à cet égard exprimée au sein de différentes commissions mixtes. Nos projets de coopération au développement ont pour objectif non seulement de lutter contre la pauvreté et d'améliorer le fonctionnement de l'administration, mais aussi de

Onze projecten van ontwikkelingssamenwerking hebben trouwens niet alleen als doelstelling om de armoede te verminderen en bij te dragen tot de hervorming van de administratie om ze beter te laten werken. Wij proberen de autoriteiten er ook van te overtuigen dat de decentralisatie de sleutel is tot enig succes. De Belgische coöperatie is echter niet actief – dat kan men alleen maar betreuren – in de hoofdvakke van Centraal-Vietnam, waar deze feiten zich pas hebben voorgedaan. Wij hebben in elk geval onze afkeuring van het gedrag tegen de Montagnards laten blijken. Het zou ons ook een beetje moeten inspireren – dat hebben wij trouwens reeds herhaaldelijk aan de Vietnamese autoriteiten gevraagd – om kwetsbare groepen in de samenleving in de ontwikkelingssamenwerking een aparte plaats te geven. Projecten voor de Montagnards zouden eigenlijk niet mogen ontbreken. Wij zullen in elk geval nagaan welke mogelijkheden er, hetzij bilateraal, hetzij indirect bestaan.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

03 Vraag van de heer Dirk Van der Maelen aan de minister van Ontwikkelingssamenwerking over "de toepassing van de wet ter bevordering van de sociaal verantwoorde productie" (nr. 2585)

03 Question de M. Dirk Van der Maelen au ministre de la Coopération au développement sur "l'application de la loi visant à promouvoir la production socialement responsable" (n° 2585)

03.01 Dirk Van der Maelen (sp.a-spirit): Mijnheer de minister, ik heb deze vraag ook al aan uw voorganger, de staatssecretaris, gesteld.

Daarnt viel de term maatschappelijke verantwoorde productie. Dat is zeer lovenswaardig, maar we hebben nood aan instrumenten om dat vorm en inhoud te geven. We hebben ook nood aan middelen om de consument op de hoogte te brengen van het feit of een product al dan niet op een maatschappelijk verantwoorde manier tot stand gekomen is.

Ik ben de auteur van iets wat later de wet op de sociaal verantwoorde productie is gaan noemen. Artikel 5 ervan bepaalt dat sociaal verantwoorde productie een instrument kan zijn van de Belgische Noord-Zuid-samenwerking. Concreet betekent het dat bedrijven die een inspanning leveren om op een sociaal verantwoorde manier te produceren, wat kosten en bijkomende investeringen met zich brengt, vanuit de middelen van ontwikkelingssamenwerking beloond worden via het verkrijgen van een label voor hun producten. Door dat label zijn ze op de Belgische markt identificeerbaar en kunnen ze een grotere verkoop realiseren. Het artikel 5 is bij mijn weten nog steeds niet uitgevoerd, laat staan toegepast. Mijn vraag aan u is nu hoever het met plannen staat om die bepaling uit te voeren.

Als er een uitvoering komt, bent u bereid er een instrument van Noord-Zuid-samenwerking van te maken?

03.02 Minister Marc Verwilghen: Mevrouw de voorzitter, mijnheer Van der Maelen, ik ben ervan overtuigd geraakt dat er twee parameters bestaan die geen discussie toelaten en die de ontwikkelingssamenwerking en de vooruitgang die terzake wordt geboekt meten. Aan de hand van deze parameters meet men of er al dan niet sprake is van vooruitgang. Een eerste parameter is de gendergelijkheid, de gelijkheid tussen man en vrouw. De tweede parameter is de wijze waarop sociale basisrechten worden ingevoerd.

convaincre les pouvoirs publics que la décentralisation représente la clé du succès.

La coopération belge n'est pas active dans la région où les faits se sont produits. Nous avons toutefois exprimé notre désapprobation auprès des pouvoirs publics. Nous réfléchissons aux possibilités qui existent pour entreprendre des actions bilatérales ou indirectes en faveur des montagnards concernés.

03.01 Dirk Van der Maelen (sp.a-spirit): C'est notamment à mon initiative que la législation actuelle en matière de production socialement responsable a vu le jour. L'article 5 de cette loi précise que les principes de la production socialement responsable peuvent constituer un instrument de notre politique dans le domaine des relations Nord-Sud. Des entreprises qui proposent des produits fabriqués d'une manière socialement responsable peuvent bénéficier de l'aide de la coopération au développement et obtenir ainsi un label leur permettant de faire savoir qu'elles respectent les principes de la production socialement responsable et d'augmenter ainsi leurs ventes. Cet article n'a toutefois pas encore été mis en œuvre. Quel est l'état d'avancement de ce dossier?

03.02 Marc Verwilghen, ministre: Deux paramètres permettent d'évaluer les progrès accomplis en matière de coopération au développement, à savoir l'égalité entre homme et femme et la manière dont les droits fondamentaux sont instaurés. Or, l'objectif

Uit een vorig leven herinner ik me dat u hebt aangedrongen op een resolutie die ertoe strekte om de sociale rechten als fundamentele rechten te laten opnemen. Hoe meer ik op die periode terugkijk, hoe meer ik het gevoel heb dat dit absoluut moet gebeuren. Dit is een essentiële stap om vooruitgang te boeken.

Het versterken van de ondernemingen in het zuiden met als focus bij te dragen tot de armoedevermindering is de belangrijkste doelstelling van het impliceren van de private sector in de ontwikkelingssamenwerking. In mijn nota "Ondernemen tegen armoede en voor de ontwikkeling" die principieel werd goedgekeurd door de Ministerraad van 19 maart 2004 heb ik dit engagement proberen te concretiseren. Ik doe dat op verschillende manieren.

Ten eerste, in de basisprincipes is de ontwikkelingsrelevantie voor mij prioritair. Ontwikkelingsrelevantie is het eerste wat ik altijd zal aandragen. Los van de criteria voor de ontwikkelingsrelevantie van de OESO wordt eveneens verwezen naar de arbeidsomstandigheden van de werknemers. Voor de uitvoering van die nota zal een methodologisch kader worden ontwikkeld die de attachés voor de ontwikkelingssamenwerking moet toelaten om bepaalde aanvragen te beoordelen. Een van de punten zal de wijze zijn waarop de arbeid gepresteerd wordt en de omstandigheden waarin werknemers aan de slag komen.

Voor de evaluatie van de arbeidsomstandigheden zal, net zoals dit het geval was met het sociaal label, worden uitgegaan van de basisconventies van de internationale arbeidsorganisatie ILO, zoals verbod op dwangarbeid, recht op vakbondsvrijheid, recht van organisatie en collectief overleg, verbod op discriminatie inzake tewerkstelling en verloning, minimumleeftijd voor kinderarbeid en verbod op de ergste vormen van kinderarbeid.

Ik kan gerust stellen dat in de ontwikkelingssamenwerking waar we dergelijke processen toepassen – ik heb een aantal projecten gezien in Uganda en Peru - men nu reeds op basis van deze regels werkt.

Een groep van verschillende instrumenten geeft een directe invulling aan het artikel 5 van de wet ter bevordering van sociaal verantwoorde productie. Zij werken aan de knelpunten inzake expertise, opleiding en financiering. Zij geven ook antwoord op specifieke problemen zoals het gebrek aan kennis, investeringskapitaal en opleiding. De middelen en het instrumentarium van de Belgische Investeringsmaatschappij voor Ontwikkelingslanden - BIO - zullen worden uitgebreid met de instrumenten die ik zopas opsomde: het expertisefonds, het ondersteuningsfonds en het lokale muntfonds.

Bovendien wil ik met een aantal andere activiteiten het maatschappelijk verantwoord ondernemen bevorderen, namelijk door de dialoog mogelijk te maken tussen de ondernemingen en de sector van de ontwikkelingssamenwerking via een coherent programma. Ik heb namelijk vastgesteld dat op het terrein een aantal initiatieven van de publieke en de private sector samen met de NGO's kan worden opgezet om themagericht rond een solidariteitsfonds of rond een bepaald punt te kunnen werken. Dat bevindt zich in de praktijk in een embryonaal stadium, maar wordt nog niet algemeen toegepast. Ik wil dus naar een veralgemeende toepassing.

principal que je poursuis dans le cadre de mon projet visant à associer le secteur privé à ma politique consiste à consolider les entreprises de l'hémisphère sud afin de contribuer à la lutte contre la pauvreté. Et je concrétise cet engagement dans ma note "Entreprendre contre la pauvreté et pour le développement" qui a été approuvée par le Conseil des ministres du 19 mars 2004.

La pertinence au regard de la coopération y occupe toujours une place centrale. Je vais créer un cadre méthodologique qui doit permettre d'apprécier certaines demandes. Un des paramètres sera la manière dont les travailleurs s'acquittent de leurs tâches et leurs conditions de travail. A cet égard, nous nous fonderons sur les conventions de base de l'Organisation Internationale du Travail en matière d'interdiction du travail forcé, de droit à la liberté syndicale, de droit d'organisation, d'âge minimum en matière de travail infantile, d'interdiction de toute discrimination en matière de paiement, etc.

Je souhaite promouvoir l'entreprise socialement justifiée par le biais d'un programme cohérent qui fait collaborer le secteur de la coopération au développement et les entreprises. Ma note constitue un premier pas vers l'application de l'article 5 de la loi relative à la production socialement responsable en prévoyant une aide technique et financière et en soutenant l'initiative au moyen de programmes de sensibilisation.

Nous préparons la mise en oeuvre ultérieure de la note par l'examen de la loi relative à la Société belge d'investissement pour les pays en développement (BIO), de même qu'une modification éventuelle du contrat de gestion.

De instrumenten die het bedrijfsleven sensibiliseren voor de ontwikkeling van de private sector in het Zuiden, zullen eveneens een positieve bijdrage leveren aan sociaal verantwoorde productie. De nota "Ondernemen tegen armoede en voor ontwikkeling" zet met andere woorden niet enkel de eerste stappen in de richting van de gewenste invulling van artikel 5 van de wet ter bevordering van sociaal verantwoorde productie door de technische en de financiële steun waarin wordt voorzien. Zij ondersteunt eveneens elk initiatief dat daartoe indirect via sensibiliseringsprogramma's kan bijdragen.

De verdere concretisering van de nota bevindt zich momenteel in de voorbereidende fase. Er wordt met name onderzocht in hoeverre een aanpassing van de wet op de BIO nodig is en of er eveneens een wijziging van de beheersovereenkomsten met de BIO nodig is. In elk geval zullen dat kanaal en dat instrument worden aangepakt om de invulling in de praktijk te kunnen realiseren van artikel 5 van de wet.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

04 Vraag van de heer Dirk Van der Maelen aan de minister van Ontwikkelingssamenwerking over "de voorbereiding van de Gemengde Commissie België-Rwanda van 17 tot en met 19/05/04" (nr. 2586)

04 Question de M. Dirk Van der Maelen au ministre de la Coopération au développement sur "la préparation de la Commission mixte Belgique-Rwanda du 17 au 19/05/04" (n° 2586)

04.01 Dirk Van der Maelen (sp.a-spirit): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, mijn vraag werd ingediend ongeveer een maand voordat de Gemengde Commissie haar werkzaamheden in Rwanda zou afsluiten. Ik zal ze nu dus een beetje herwerken. Ik behoor tot degenen die menen dat 10 jaar na de verschrikkelijke feiten die in Rwanda hebben plaatsgegrepen het moment is aangebroken om de situatie in Rwanda, vrij van bepaalde historische verantwoordelijkheden die wij hebben in dat land, opnieuw te bekijken.

Ik stel vast dat men ook in Nederland, het Verenigd Koninkrijk en Zweden zo tegen het huidige regime in Rwanda aankijkt. Ik meen dat het moment gekomen is om meer condities in te bouwen in ons beleid jegens dat land. Wij moeten misschien zelfs, naar het voorbeeld van Nederland, niet alleen in onze overeenkomsten algemene condities inbouwen, maar ook in een aantal concrete ijkpunten voorzien, in die zin dat indien zij tegen een bepaalde datum een aantal doelen hebben bereikt, daar iets van onze kant tegenover zal staan.

Ik heb eerlijk gezegd nog niet kunnen natrekken wat er in de uiteindelijke overeenkomst staat. In die zin wil ik mijn vraag ombouwen en u vragen wat wij kunnen terugvinden inzake condities in de nieuwe gemengde overeenkomst? Zitten daar ijkpunten in? Zo niet, waarom heeft men dat niet gedaan? Want als men dat niet gedaan heeft, vrees ik dat wij ons een beetje gedragen op zo'n manier dat we de druk op de helling zetten, die de overige toonaangevende landen, zoals Nederland, Zweden en het Verenigd Koninkrijk, op het regime willen leggen om weg te gaan van wat ik durf te noemen lichte, of minder lichte, autocratische tendensen en neigingen en om een piste te volgen die leidt naar een grotere betrokkenheid van alle bevolkingsgroepen en dus niet alleen van de elites, bij het bestuur van Rwanda.

04.01 Dirk Van der Maelen (sp.a-spirit): Dix ans après le génocide rwandais, il est temps de poser davantage de conditions à ce pays, par exemple en prévoyant un certain nombre de critères précis conditionnant notre aide à la réalisation de certains objectifs par les autorités rwandaises.

La nouvelle convention mixte conclue entre la Belgique et le Rwanda comporte-t-elle de telles conditions et de tels critères? Dans la négative, notre politique ne s'alignerait pas sur celle mise en œuvre notamment par les Pays-Bas, la Suède et le Royaume-Uni, qui demandent instamment que tous les groupes ethniques soient associés plus étroitement à la gestion du Rwanda.

04.02 Minister **Marc Verwilghen**: Mevrouw de voorzitter, mijnheer Van der Maelen, mijn antwoord zal enigszins afwijken van het antwoord dat eerder was voorbereid. Deze vraag dateert immers van voor de gemengde commissie. Door omstandigheden kon ze niet eerder worden behandeld. Ik had ze graag eerder behandeld omdat ik de opmerkingen die werden gemaakt in het hoofd had op het ogenblik dat ik voor de gemengde commissie naar Kigali ben vertrokken.

Een eerste punt dat moet worden onderstreept is dat de oorspronkelijke algemene overeenkomst die het algemeen juridisch kader van de contacten tussen Rwanda en België schetst, dateert van 1962. Dat is een ogenblik waarop de input in de problematiek van de ontwikkelingssamenwerking totaal anders was dan vandaag. Wij bevonden ons nog in de periode van het paternalisme en de betutteling. Het was het moment waarop het Westen nog dacht dat het de oplossingen diende aan te dragen voor de problemen van het Zuiden.

De nieuwe algemene overeenkomst die nu is gesloten, vertrekt eigenlijk van het partnerschap. Het ownership ligt nu dus bij de ontwikkelingslanden en de technische bijdrage wordt geleverd door de landen van het Noorden om hen te helpen deze kaap te ronden. Wij hebben die principes dus totaal veranderd, maar wij hebben tegelijkertijd aan de gemengde commissie, door de algemene overeenkomst die werd gesloten, alle waarborgen willen geven die men nu in gemengde commissies verleent. Dat wil dus zeggen dat men uitgaat van een reeks van internationale verdragen waarvan de vervulling als een essentiële voorwaarde wordt gesteld om de ontwikkelingssamenwerking mogelijk te maken.

De overheden in Rwanda zijn hiervan perfect op de hoogte. Dit is voor ons het uitgangspunt. Er is ook een voortdurend toezicht op de formule. Eerlijkheidshalve moet ik wel zeggen dat, hoezeer ik ook voorstander ben van budgethulp als een vorm van uiterste techniek om aan ontwikkelingssamenwerking te doen, dit nog veel te voorbarig is in Rwanda. De voorwaarden moeten immers nog volledig worden ingevoerd. Ik heb niet alleen de indruk, maar ik heb ook de bevestiging gekregen van collega's uit Zweden, het Verenigd Koninkrijk en Nederland – dat overweegt om budgetsteun te verlenen, maar dit tot op heden nog niet heeft gedaan – dat het systeem van de budgetsteun hen wellicht in een ongemakkelijke positie brengt. Als bepaalde voorwaarden immers niet worden vervuld, is het niet mogelijk om de overeenkomst stil te leggen en elke steun te onderbreken. Het geld dat werd gegeven, is immers in het algemene budget verdwenen.

Voorwaarden en opvolging in die omstandigheden zijn veel moeilijker.

Ik moet eerlijkheidshalve zeggen dat er druk is geweest van de kant van de Rwandese partner om ook het spoor van de budgethulp te volgen. Ik heb daaraan niet toegegeven omdat volgens mij de omstandigheden nog niet voorhanden zijn in Rwanda. Er moet nog te veel werk plaatsvinden. Ik ga met zekere omzichtigheid te werk.

Ook al vind ik dat Rwanda vooruitgang heeft geboekt in de laatste jaren, er staan nog altijd een aantal zaken niet op punt die te maken hebben met een aantal internationale basisrechten die ook

04.02 **Marc Verwilghen**, ministre: Contrairement au premier accord de 1969, le nouvel accord entre la Belgique et le Rwanda n'est plus fondé sur le paternalisme mais sur le partenariat. L'ownership est donc dans les mains du Rwanda et nous apportons la contribution technique.

Nous avons voulu fournir toutes les garanties à la commission mixte. Le respect par le Rwanda d'une série de conventions internationales constitue à nos yeux une condition essentielle de l'aide au développement. Le gouvernement rwandais en est conscient.

L'inconvénient de l'aide budgétaire est qu'il est beaucoup plus difficile de poser des conditions. En effet, on ne peut pas réclamer purement et simplement la restitution d'un budget si l'on s'aperçoit que les conditions ne sont pas remplies. Des pays comme la Suède, le Royaume-Uni et les Pays-Bas reconnaissent ce problème. Il me semble que malgré les progrès déjà accomplis, il reste trop à faire au Rwanda pour passer dès maintenant à l'aide budgétaire.

L'aide se situe dans quatre domaines. Nous investissons dans le développement agricole et les soins de santé, nous participons à la mise en place du pouvoir judiciaire et nous avons conclu un accord, en matière d'enseignement, sur la formation de personnel infirmier. Un budget de 14 millions d'euros a été dégagé pour l'ensemble de ce programme.

Le respect des conditions est essentiel à nos yeux, et il est contrôlé par les ONG et les attachés présents sur place vérifient cet aspect.

gerespecteerd moeten worden. Daarom hebben wij onze hulp nu gefocust, buiten de algemene overeenkomst die het algemeen kader heeft ondertekend, op vier zaken die niet de Rwandese regering ten goede komen maar wel de Rwandese bevolking.

Ten eerste, wij investeren verder in de landbouwontwikkeling, wat normaal is voor een land dat voor 90% afhangt van de landbouw, maar waarbij wij gezien hebben dat er voornamelijk een tekort is aan zaden en zaaigoed, wat hen in een moeilijke situatie brengt. Dat is een eerste programmapunt dat werd uitgewerkt.

Ten tweede, wij bieden ondersteuning van de gezondheidszorg, voornamelijk van de basisgezondheidszorg. Het Rwandees ministerie voor Volksgezondheid heeft eigenlijk onvoldoende onderbouw om die basisgezondheidszorg te kunnen garanderen. Wij verlenen daarvoor dan ook expertise. Dat is een tweede akkoord dat werd afgesloten.

Het derde akkoord is de verdere ondersteuning van de uitbouw van de Rwandese rechterlijke macht, voornamelijk om een antwoord te kunnen geven op de misdrijven die begaan werden ten tijde van de genocide en door de genocidairs, waar wij het Kamchatka-proces" voort ondersteunen en bijkomende mogelijkheden openen.

In een vierde punt hebben wij voornamelijk onderwijs op het oog gehad, maar het gaat wel om gespecialiseerd onderwijs. In dit geval werd een akkoord afgesloten om lesgevers te vormen die zich zullen bezighouden met de opleiding van verpleegsters, waaraan in Rwanda ook een absoluut gebrek is.

Het uitgangspunt was aanvankelijk dat wij 75 miljoen euro, gespreid over drie jaar, zouden verlenen aan hulp. Nu werd er 14 miljoen euro vrijgemaakt in die vier sectoren, onder voorwaarden die duidelijk bedongen zijn geweest en die gecontroleerd worden door onze attachés ter plaatse, door de BTC, door de twintig technische assistenten die België daar heeft rondlopen, en ook door de niet-gouvernementele organisaties die met hun coöperanten aanwezig zijn.

De conditionaliteit, die ik als ondertoon erken in uw vraag, was ook onze bezorgdheid. Ik kan alleen hopen dat in de toekomst het vredesproces en voornamelijk het in stand brengen van de erkenning van een aantal basisrechten, van aard zal zijn te evolueren zoals onze Zweedse en Engelse collega's hebben gedaan. Nederland zal misschien volgen, alhoewel ik net een gesprek heb gehad met mevrouw Van Ardenne, en zij deelt toch ook de mening dat in den beginne met grote omzichtigheid gewerkt moet worden, zodat de stap die gezet kan worden tot verdere samenwerking toch altijd gekoppeld wordt aan vooruitgang die Rwanda zou moeten boeken, voornamelijk op het vlak van de interne vrede, maar ook voor de rol die Rwanda speelt in het gebied van de Grote Meren.

04.03 Dirk Van der Maelen (sp.a-spirit): Als ik het goed begrijp zijn er gewone, algemene voorwaarden, maar hoe gaat men dat systeem operationeel maken? Ik vond het Nederlandse systeem waarbij men op voorhand afspraken maakte en vastlegde waar er naartoe gewerkt moest worden erg goed. Pas wanneer men dan kon bewijzen dat men aan de voorwaarden toe was, ging opnieuw de kraan van hulp open. Nu zeggen we gewoon dat de hulp die men geeft aan voorwaarden

04.03 Dirk Van der Maelen (sp.a-spirit): Ne vaut-il pas mieux attendre que les conditions aient été réellement remplies avant d'accorder notre aide?

gebonden is.

04.04 Minister **Marc Verwilghen**: Wat betreft die algemene overeenkomst ben ik het met u eens. De algemene voorwaarden zijn het invullen van een aantal van internationale verdragen waarop een tijdslimiet staat.

In de bijzondere overeenkomst die we afgesloten hebben, hebben we gezegd niet bereid te zijn de volgende stap te zetten vooraleer er een aantal basisvoorwaarden volbracht zijn. Dat is ook de reden waarom maar 14 miljoen euro van 25 miljoen euro zijn vrijgemaakt. Deze basisvoorwaarden hebben voornamelijk betrekking op een aantal interne rechten. Ik heb ook gezegd aan president Kagamé dat voor ons de hoofdvoorwaarde blijft dat hij een positieve bijdrage levert aan het vredesproces rond de Grote Meren. Het is dus onaanvaardbaar dat het officiële Rwandese leger aanwezig zou zijn in Oost Kongo, dit werd trouwens ook veroordeeld is door de Europese Unie en de Veiligheidsraad van de VN. Dat is ook de reden waarom wij niet onmiddellijk in een verhaal van vrijgave van de 25 miljoen euro stappen. Ik kan u zeggen dat hij dat zeer goed begrepen heeft.

Ik ga hier nog een zaak aan toevoegen die mij in aangename zin verrast heeft. Er zijn momenteel persoonlijke contacten tussen president Kabila en president Kagame. Dit was tot voor enkele weken en maanden onbestaande.

De **voorzitter**: Misschien hebben ze een gemeenschappelijke vijand gevonden.

04.05 Minister **Marc Verwilghen**: Dat zou kunnen.

04.06 **Dirk Van der Maelen** (sp.a-spirit): Mag ik aanvullend hierbij opnieuw vragen of het mogelijk is terug te keren naar het systeem van de vorige legislatuur? Toen was er om de drie maanden een uitgebreid gesprek met de minister van buitenlandse zaken en de minister van ontwikkelingssamenwerking.

04.07 Minister **Marc Verwilghen**: Mevrouw voorzitter, ik heb dat eigenlijk al toegezegd maar tot mijn scha en schande, gelet op het programma dat afgewerkt is de afgelopen maanden ben ik daar niet aan toe gekomen. Ik ben wel bereid dit te doen in overleg met Louis Michel. Mag ik u een voorstel doen?

De **voorzitter**: Wat de toekomst zal brengen is en beetje onzeker. In elk geval vroeg ik ook niet meer dan dat we dat zouden kunnen doen, maar in de praktijk is helaas gebleken dat door de agenda we dat niet met vaste regelmaat hebben gedaan. Of ik mijn aanbeveling zelf nog zal uitvoeren of niet zullen we nog zien, maar ze zal luiden dat men zeker voor het volgende parlementair jaar die data lang op voorhand vastlegt. Anders zal het er ook dan niet van komen.

04.08 Minister **Marc Verwilghen**: Ik kan dat alleen maar bijtreden, mevrouw.

Het incident is gesloten.

04.04 **Marc Verwilghen**, ministre: En ce qui concerne la convention générale, je suis d'accord avec vous. Dans le cadre des conventions particulières, nous ne sommes pas disposés à passer à l'étape suivante avant qu'une série de conditions aient été remplies. A nos yeux, il est par exemple nécessaire que le président Kagame contribue positivement au processus de paix dans la région des Grands Lacs.

La présence de l'armée rwandaise dans l'Est du Congo est inacceptable et c'est la raison pour laquelle nous n'avons provisoirement alloué que 14 millions au lieu des 25 prévus.

04.06 **Dirk Van der Maelen** (sp.a-spirit): Sous la législature précédente, nous avons tous les trois mois un long échange de vues avec les ministres de la Coopération au développement et des Affaires étrangères. Ne pourrions-nous pas réinstaurer ces échanges de vues trimestriels?

04.07 **Marc Verwilghen**, ministre: Je n'y vois aucun inconvénient.

La **présidente**: Alors, nous devons fixer à l'avance les dates de ces échanges de vues pour l'année suivante. Sinon, ils tomberont à nouveau à l'eau.

L'incident est clos.

05 Vraag van de heer Dirk Van der Maelen aan de minister van Ontwikkelingssamenwerking over "het uitblijven van de doorstorting van de subsidies aan de Belgische NGO's" (nr. 2688)

05 Question de M. Dirk Van der Maelen au ministre de la Coopération au développement sur "le non-versement des subsides aux ONG belges" (n° 2688)

05.01 **Dirk Van der Maelen** (sp.a-spirit): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, op het ogenblik dat ik mijn vraag stelde – op 27 april – kreeg ik alarmerende berichten vanuit NGO-middens dat er nog helemaal geen zicht was op de doorstorting van de subsidies. Dit gaf niet alleen problemen voor de Belgische NGO's, maar ook voor de partners die zij hadden in het Zuiden. Zoals het er toen naar uitzag – volgens geruchten die ze toen hoorden – zou er ten allervroegste begin mei een uitbetaling zijn. Dit betekende dat de partners in het Zuiden ten vroegste midden van het jaar hun geld zouden hebben. Dit legt een zware hypotheek op de samenwerking die België organiseert via NGO's.

Ik heb de volgende vraag aan de minister. Hoever staat het ermee? Wanneer kunnen die NGO's hun middelen verwachten?

In de tweede plaats wil ik toch even vragen hoe het komt dat dit zo lang heeft geduurd. Het is geen voorbeeld van goede organisatie als het departement er niet in slaagt om iets vroeger dan midden van het jaar de beloofde subsidies door te storten.

05.02 Minister **Marc Verwilghen**: Mevrouw de voorzitter, collega Van der Maelen, ik ben mij bewust van de moeilijkheden waarmee de niet-gouvernementele organisaties vandaag te maken hebben. De vertragingen die zich hebben aangediend zijn te wijten aan een vijftal verschillende factoren.

Ten eerste is er een zeer zware reglementaire procedure die heel wat administratieve taken met zich meebrengt. Ik vind dat het administratieve taken zijn die niet in verhouding staan met de omvang van de uitgekeerde subsidie. Daaraan moet dus absoluut iets gedaan worden.

Ten tweede is er een evaluatiemethode van de actieplannen waarbij de regels oorspronkelijk niet formeel werden vastgelegd, met alle gevolgen daaraan verbonden. Er zijn er die dat strak interpreteren. Er zijn er die daarin veel soepeler optreden.

Ten derde, de subsidieaanvragen overstijgen de budgettaire mogelijkheden ruimschoots.

Ten vierde, 26 verzoeken waren hangende in graad van hoger beroep en moesten dus ook een afhandeling kennen.

Ten vijfde is er de storting van de eerste schijf op basis van het bewijs van betaling van de eigen bijdragen en een aangepast actieplan. Ik moet opmerken dat eind april bepaalde niet-gouvernementele organisaties dit bewijs, dat hun recht geeft op een eerste schijf aan subsidie, nog niet hadden geleverd. Dat valt op zichzelf natuurlijk te betreuren. Het is echter een van de vijf factoren die een rol spelen.

Concreet werden er door de Schatkist op 28 april 13 betalingen

05.01 **Dirk Van der Maelen** (sp.a-spirit): Le 27 avril dernier, les autorités n'avaient toujours pas versé un euro de subsides aux ONG de développement belges, ce qui fait peser une lourde hypothèque sur leurs liens de coopération avec le Sud.

Quand ces ONG pourront-elles disposer des moyens qui leur sont dus? Quelle est la raison du retard?

05.02 **Marc Verwilghen**, ministre: Il y a cinq causes au retard accumulé. Le paiement requiert des procédures administratives très lourdes. Les règles de la méthode d'évaluation ne sont pas fixes, ce qui explique qu'il y ait de grandes disparités. Les demandes de subside dépassent le budget disponible. A l'heure qu'il est, il faut encore statuer en appel sur vingt-six demandes. La première tranche ne sera versée qu'après qu'aura été produite la preuve de paiement des cotisations dues et après présentation d'un plan d'action adapté.

Entre-temps, 19,5 des 43 millions d'euros disponibles ont déjà été versés.

Afin de garantir la continuité du fonctionnement de la coopération au développement, le ministre Vande Lanotte a accepté que les soldes non dépensés des subsides 2003 ne soient pas remboursés mais puissent être décomptés du subside 2004.

uitgevoerd. 10 stortingen zijn geschied op respectievelijk 27, 29 en 30 april. In de eerste werkdagen van mei hebben er 6 betalingen plaatsgevonden. Deze 36 betalingen vertegenwoordigen in totaal 19,5 miljoen euro van de 43 miljoen euro die geprogrammeerd zijn voor de 83 programma's.

Pour 2005, il sera prévu pour la révision des plans d'action une nouvelle procédure qui devrait résoudre le problème des retards structurels.

De vertraging mag dan een feit zijn, het is zo dat ik van de begrotingsautoriteiten heb kunnen verkrijgen dat de onuitgegeven saldi van de subsidies van 2003 niet terugbetaald moeten worden, maar mogen afgetrokken worden van de subsidies voor 2004. Collega Vande Lanotte van Begroting heeft daaraan zijn instemming gegeven. Dit, samen met de eigen bijdragen, heeft vele NGO's in staat gesteld om de continuïteit van hun ontwikkelingsacties te verzekeren.

Om te vermijden dat eenzelfde situatie zich volgend jaar zou voordoen, is mijn administratie bezig met een procedure voor het herzien van de actieplannen voor 2005. Deze procedure zal eind mei aan elke NGO worden bekendgemaakt. Voor de toekomst, zeker en vast voor de eerste drie factoren van vertraging, is er dan ook een oplossing geboden die structureel is en die ons ervan bevrijdt om nog eens te moeten meemaken wat we in 2004 hebben meegemaakt.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

06 **Samengevoegde vragen van**

- de heer Guido Tastenhoye aan de minister van Ontwikkelingssamenwerking over "de kwijtschelding van 67 procent van de uitstaande schuld van Congo" (nr. 2976)
- mevrouw Zoé Genot aan de minister van Ontwikkelingssamenwerking over "de schuldverlichting voor ontwikkelingslanden" (nr. 2985)

06 **Questions jointes de**

- M. Guido Tastenhoye au ministre de la Coopération au développement sur "la remise de 67 pour cent de la dette active du Congo" (n° 2976)
- Mme Zoé Genot au ministre de la Coopération au développement sur "les opérations d'allègement de la dette des pays en voie de développement" (n° 2985)

06.01 **Guido Tastenhoye (VLAAMS BLOK):** Mijnheer de minister, via de pers hebben wij kunnen vernemen dat de Belgische regering onlangs beslist heeft uitvoering te geven aan het akkoord dat op 13 september 2002 in de Club van Parijs werd bereikt over een schuldherschikking en -kwijtschelding voor Congo. Concreet zou het betekenen dat België bereid is de uitstaande Congolese schuld op Belgische leningen van staat tot staat voor 61,11 miljoen euro te herschikken. Voorts zou 67% van de commerciële schuld kwijtgescholden worden. Concreet gaat het daarbij over 555,75 miljoen euro voor rekening van de Staat en over 50 miljoen euro voor rekening van de Nationale Delcreditedienst. Alles samen zou er in ons land voor 1,2 miljard euro aan vorderingen op Congo uitstaan.

06.01 **Guido Tastenhoye (VLAAMS BLOK):** La presse s'est faite l'écho de la décision du gouvernement d'exécuter l'accord du 13 septembre 2002 relatif à l'allègement et à la remise de la dette du Congo. La Belgique est par conséquent disposée à alléger la dette congolaise sur les prêts d'Etat à Etat à concurrence de 61,11 millions d'euros et à procéder à une remise de 67% de la dette commerciale de ce pays. Il s'agit d'un montant de 555,75 millions d'euros à charge de l'Etat et de 50 millions d'euros à charge du Ducroire. Les créances sur le Congo s'élèveraient à 1,2 milliard d'euros au total. Selon James Wolfensohn, le président de la Banque mondiale, la mise en

Intussen was ook de heer James Wolfensohn, voorzitter van de Wereldbank, op 11 mei 2004 op bezoek bij u om onder meer te praten over de problemen van Congo. Volgens de heer Wolfensohn is daarvoor in feite genoeg geld voorhanden, maar is het enkel de uitvoering van de projecten op het terrein die een probleem vormt. Vandaar mijn vragen.

Ten eerste, zijn de cijfergegevens, zoals die in de pers zijn

verschenen, juist? Indien niet, wat zijn de juiste cijfers? Ten tweede, welke redenen had de Belgische regering om onlangs te beslissen tot die operatie van schuldkwijtschelding over te gaan? Ten derde, welke budgetten worden aangesproken voor die schuldkwijtschelding en is het verantwoord om daarvoor onder meer het budget van Ontwikkelingssamenwerking aan te spreken? Ten vierde, welke argumenten haalt de regering aan om zo op een in feite kunstmatige wijze het budget voor Ontwikkelingssamenwerking op te trekken van 0,4% naar 0,63% van het bruto binnenlands product? Ten vijfde, gebeurde die schuldkwijtschelding in overleg met het IMF en met de Europese Unie? Op welke wijze werd dat overleg gevoerd? Ten zesde, zijn er ook andere Europese landen die een zelfde stap hebben gedaan, of die van plan zijn dat te doen? Ten zevende, welke plannen heeft de Wereldbank met Congo? Wat is het tijdschema van uitvoering, en onder welke voorwaarden gebeurt dat?

œuvre des projets sur le terrain constitue un problème majeur.

Les chiffres évoqués sont-ils exacts? Pourquoi le gouvernement prend-il cette décision maintenant? A quels budgets sera imputée la remise de la dette du Congo? Se justifie-t-il de puiser à cet effet dans le budget de la Coopération au développement? Pourquoi le budget est-il porté de 0,40 à 0,60% du PIB de façon aussi artificielle? Y a-t-il eu une concertation avec l'UE et le FMI? D'autres pays européens suivent-ils l'exemple de la Belgique? Quelles sont les intentions de la Banque mondiale concernant le Congo?

06.02 Zoé Genot (ECOLO): Madame la présidente, selon un communiqué de presse du ministre, l'aide publique au développement atteindrait maintenant 0,61% du PNB pour l'année 2003. Le principal facteur de cette augmentation est un nombre important d'opérations d'allègement de la dette des pays en voie de développement, particulièrement en faveur de la République démocratique du Congo.

06.02 Zoé Genot (ECOLO): Volgens uw persbericht bedroeg de officiële ontwikkelingshulp in 2003 0,61% van het BNP. Deze stijging kan vooral worden verklaard door de talrijke schuldverlichtingsoperaties ten gunste van de ontwikkelingslanden. De gebruikte techniek roept echter vragen op. Het is bekend dat er een groot verschil bestaat tussen de nominale en de reële waarde van de schuld. Op de internationale markten wordt de reële waarde op 5 tot 10% van de nominale waarde geschat. Wij zouden evenwel tot 50% hebben betaald, wat als neveneffect zou kunnen hebben dat de middelen voor Ontwikkelingssamenwerking naar Delcredere worden overgeheveld. Deze operatie zou op geen enkele economische of budgettaire logica zijn gestoeld en al evenmin de ontwikkelingsamenwerking ten goede komen.

Comme beaucoup d'entre nous, je suis évidemment en faveur d'une politique cohérente d'allègement de la dette des pays en voie de développement mais la technique utilisée ici suscite une série de questions. Par exemple, on sait très bien qu'il y a une grande différence entre la valeur nominale de la dette, c'est-à-dire la valeur de la dette au moment où elle a été contractée – celle qui est inscrite dans le premier contrat de la dette – et la valeur réelle de cette dette qui, semble-t-il, sur les marchés internationaux, est évaluée entre 5 et 10% de la valeur initiale qu'avaient ces contrats. Dans le passé, le gouvernement aurait "payé" jusqu'à 25% de la valeur nominale de la dette, ce qui était déjà considéré comme relativement déconnecté de la réalité. Mais cette fois, on aurait payé jusqu'à 50%! C'est comme si le Congo allait vraiment rembourser 50% de la dette qu'il avait contractée, ce qui est totalement déconnecté de la réalité. Cela paraît assez bizarre d'un point de vue économique et si j'ai bien compris – mais ce n'est peut-être pas le cas – cela pourrait avoir comme effet secondaire de transférer les moyens du budget de la Coopération au Développement vers le Ducroire. Tout cela, sans qu'il y ait de logique économique, budgétaire ou un intérêt en termes de coopération.

Je voudrais donc poser une série de questions pour mieux cerner le cadre de cette diminution de dette et surtout l'impact qu'elle a réellement.

Hoeveel zou de officiële ontwikkelingshulp in 2003 zonder de schuldverlichtingsoperaties hebben bedragen, in totaal en in percentage van het BNP? Wat is, voor iedere schuldverlichtingsoperatie, de nominale en de reële waarde van de schuld, de wijze waarop u ze berekent, en het bedrag dat uiteindelijk in de

Quel aurait été le montant de l'aide publique au développement en 2003 sans les opérations de la dette, en montant total et en pourcentage du PNB, pour qu'on comprenne bien quelle est la partie qui provient de ces opérations d'allègement de dettes?

Pour chaque opération d'allègement de dette, pouvez-vous me

donner la valeur nominale de la dette, la valeur réelle de la dette et la façon dont vous la calculez, ainsi que le montant finalement utilisé dans les calculs de l'OCDE? On sait que l'OCDE, le club des pays riches, permet d'aller jusqu'à 100% de la valeur nominale, ce qui, pour des pays avec lesquels nous avons des relations de coopération, n'a aucun sens. Mais cela permet de gonfler les chiffres de la coopération que font nos pays avec les pays qui en ont besoin.

Est-il exact que le précédent gouvernement a "payé" jusqu'à 25% du montant nominal de la dette mais jamais 50%? Quels sont les arguments économiques ou budgétaires pour utiliser un ratio de 50%?

Est-il exact que le Ducroire a profité de ces opérations dans le sens où il a reçu du budget de la Coopération au Développement des montants pour alléger des dettes qui sont largement plus élevées que la valeur réelle, comptable, des dettes qu'il avait en portefeuille?

Pouvez-vous me donner toutes les informations financières sur les transferts entre le budget de la Coopération et le Ducroire, notamment en 2003, et la valeur de chaque dette inscrite dans la comptabilité du Ducroire par rapport aux montants payés par le budget de la Coopération au Développement au Ducroire pour ces dettes?

Quelles opérations en matière d'allègement de la dette sont-elles programmées en 2004?

Pouvez-vous nous donner un tableau récapitulatif concernant les dettes de la République démocratique du Congo vis-à-vis des instances par rapport auxquelles elle pourrait avoir des dettes, donc l'Etat belge, le Ducroire et peut-être d'autres organismes ou instances qui sont sous la compétence du gouvernement fédéral?

La présidente: Avant de donner la parole à M. le ministre, je voudrais vous faire remarquer, madame Genot, qu'il aurait peut-être été plus indiqué de poser certaines de vos questions, certes judicieuses, par écrit. Ceci aurait permis au ministre de vous répondre en vous transmettant des documents, mais c'est vous qui décidez!

06.03 Marc Verwilghen, ministre: Madame la présidente, avant de répondre aux questions posées par M. Tastenhoye et Mme Genot, je tiens à préciser que, pour certains points, je dois encore recevoir des informations de mon administration. Il vaudrait mieux que je transmette ces données dans le cadre d'une question écrite plutôt que dans le cadre d'une question orale, ne fût-ce qu'en raison du temps nécessaire pour la collecte des éléments de réponse.

Ik zal beginnen met een aantal vragen dat door collega Tastenhoye is gesteld. Ten eerste, wat de staatsleningen betreft, bedraagt de schuld van de democratische republiek Congo ten aanzien van België 134,93 miljoen euro. Daarbij moet nog een kredietlijn worden gevoegd die door de Nationale Bank van België geopend werd, met staatswaarborg, en waarvan het beoogde bedrag werd overgenomen door de Schatkist. Het bedrag in hoofdsom bedraagt daar 49,64 miljoen euro en 38 miljoen euro aan achterstallige rente. Uit hoofde van deze vorderingen van de Nationale Delcrederedienst gaat het dus om vorderingen verzekerd voor rekening van de Staat ten belope van 974,13 miljoen euro en vorderingen verzekerd voor eigen rekening

berekeningen van de OESO wordt gebruikt? Klopt het dat de vorige regering tot 25% van het nominale bedrag van de schuld heeft betaald, maar nooit 50%? Welke argumenten rechtvaardigen een ratio van 50%? Klopt het dat Delcredere voordeel uit deze operaties heeft gehaald doordat bedragen uit de begroting voor Ontwikkelingssamenwerking werden ontvangen die hoger lagen dan de reële waarde van de te verlichten schulden? Kan u mij alle financiële informatie verschaffen over de overdrachten tussen Ontwikkelingssamenwerking en Delcredere, met name in 2003? Kan u mij de waarde geven van iedere schuld die op de boekhouding van Delcredere is ingeschreven, en dit in verhouding tot de bedragen die voor deze schulden vanuit de begroting van Ontwikkelingssamenwerking aan Delcredere werden betaald? Welke schuldverlichtingsoperaties zijn in 2004 gepland? Kan u ons een overzicht van de schulden van de Democratische Republiek Congo geven?

06.03 Minister Marc Verwilghen: Voor sommige punten wacht ik nog op informatie van mijn administratie. Het ware gepaster u deze gegevens als antwoord op een schriftelijke vraag te bezorgen.

Le Congo a une dette de 134,93 millions d'euros en matière d'emprunts d'Etat et une ligne de crédit assortie d'une garantie d'Etat de 49,64 millions d'euros en principal et de 38 millions d'euros en intérêts de retard. 974,13 millions d'euros de recouvrements sont garantis par l'Etat pour le Ducroire et 87,95 millions d'euros sont garantis par le Ducroire lui-

van de Nationale Delcredere dienst voor een bedrag van 87,95 miljoen euro. même.

Op 13 september hebben de crediteurenlanden van de Club van Parijs een akkoord gesloten met de Democratische Republiek Congo ter beschikking van de publieke buitenlandse schuld. Wat België betreft, werd een voorstel tot beschikking van de overheidsschuld uit hoofde van de leningen van staat tot staat voorgelegd dat nog moet worden ondertekend. Het bedrag van de beschikking belooft 61,11 miljoen euro. Voor de commerciële schuld werd een kwijtschelding toegestaan voor 67%, dat betekent 555,75 miljoen euro voor rekening van de Staat en 50,01 euro voor rekening van de Delcredere dienst. Het mechanisme dat door de Club van Parijs werd aanvaard is een kwijtschelding en beschikking van de schuld in het kader van het IPIC-initiatief. De doelstelling van deze eerste fase is de Congolese autoriteiten toe te laten macro-economische maatregelen te nemen voor de schuldvermindering en tevens ten gunste van de projecten voor de armoedebestrijding. Vanaf het ogenblik waarop Congo zijn voltooiingspunt bereikt in het kader van het IPIC-initiatief zullen de crediteurenlanden, waaronder België, Frankrijk, Duitsland en Canada, overgaan tot een kwijtschelding van de schuldenstock. Dat is de algemene vaste afspraak die gemaakt is.

De middelen voor de financiering van de beschikking en de kwijtscheldingen voor de armste landen met een hoge schuldgraad zijn ingeschreven in de begroting van de Federale Overheidsdienst Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking. De schuldkwijtscheldingen komen in aanmerking voor de berekening van 0,7% van het bruto binnenlands product voor de nominale waarde. Dat is een afspraak die gemaakt is en die algemeen geldend is voor alle landen bij de OESO/DAC.

Il est totalement incorrect - et je veux vous y répondre en particulier - de dire que le gouvernement aurait payé 25% d'un montant nominal d'une dette quelconque. Les 25% portent sur les opérations que l'on catalogue comme "swaps" et non pas sur des opérations d'annulation de dettes qui, depuis 1991, date de l'accord du Conseil des ministres sur l'assainissement du Ducroire, parlent de 50% de valeur nominale. La Coopération au développement est donc à la fois liée aux accords nationaux et aux accords internationaux existant en la matière. Ce sont ces opérations qui sont exécutées actuellement.

La valeur réelle d'une dette ne correspond qu'à une valeur comptable, qui diffère de la valeur économique; cette dernière est assujettie à des variations dépendant de circonstances spécifiques. C'est justement pour éviter ce piège que ce choix a été opéré.

Pour 2004, un montant de 13,6 millions d'euros a été inscrit dans le budget de la Coopération. Cependant, ce montant n'est pas obligatoirement destiné à la République démocratique du Congo, pas plus qu'il n'est obligatoirement destiné à des opérations dans le cadre du Club de Paris.

Du reste, madame la présidente, madame Genot, je mettrai à votre disposition des tableaux récapitulatifs, dès que je les aurai reçus: mes services n'ont pas été en mesure de les fournir sur ce volet de votre

Le 13 septembre, les pays créditeurs du Club de Paris ont conclu un accord avec le Congo. La Belgique a proposé un rééchelonnement de dette des emprunts d'Etat à Etat à concurrence de 61,11 millions d'euros. La dette commerciale a été remise à concurrence de 67%, 555,75 millions d'euros pour l'Etat et 50,01 millions d'euros pour le compte du Ducroire. La proposition doit encore être signée.

Le Club de Paris accepte la remise et le rééchelonnement de la dette dans le cadre de l'initiative HIPC en vue de permettre au Congo de prendre des mesures macroéconomiques de réduction de la dette et contre la pauvreté. La remise deviendra seulement réalité après leur mise en œuvre.

Ces mesures seront imputées au budget du SPF Affaires étrangères, Commerce extérieur et Coopération au développement, et la remise sera comptabilisée dans le pourcentage du PIB.

Het is totaal onjuist te beweren dat de regering 25% van het nominaal bedrag van de schulden zou hebben betaald. Die 25% hebben betrekking op de "swaps" en niet op de kwijtschelding van schulden die, sinds 1991, datum waarop de Ministerraad een akkoord bereikte over de sanering van de Delcredere dienst, 50% van de nominale waarde betreft. De reële waarde van een schuld stemt enkel maar overeen met een boekhoudkundige waarde, die verschilt van de economische waarde. Het is om niet in die val te trappen dat die keuze werd gemaakt.

Voor 2004 werd in de begroting van het departement Ontwikkelingssamenwerking een bedrag van 13,6 miljoen uitgetrokken. Dat bedrag is niet noodzakelijk

question endéans le laps de temps dont ils disposaient.

bestemd voor Congo, net zomin als het noodzakelijkerwijze zal worden gebruikt voor verrichtingen in het kader van de Club van Parijs.

Zodra ik de overzichtstabellen ontvangen heb, zal ik ze u bezorgen.

06.04 Guido Tastenhoye (VLAAMS BLOK): Ik dank de minister voor de cijfers die hij heeft verstrekt. Hij heeft niet geantwoord op mijn laatste vragen met betrekking tot de plannen die de Wereldbank met Congo heeft. Ik neem aan dat u daar toch wel enig idee van heeft en onder welke voorwaarden en volgens welk tijdsschema dit zou gebeuren.

06.04 Guido Tastenhoye (VLAAMS BLOK): Quels sont les projets de la Banque Mondiale? Quelles conditions et quel calendrier impose-t-elle?

06.05 Minister Marc Verwilghen: Uit het gesprek dat ik met de heer Wolfensohn heb gehad, is duidelijk gebleken dat de aanpak van de Wereldbank een aanpak is die afgestemd is op de inspanningen die en door de Europese Unie en door een aantal donoren die als de belangrijkste donoren voor Congo worden aanzien, worden afgesproken. Het belangrijkste voor de Wereldbank is dat de werkzaamheden van het IMF – het bereiken van het accomplishment point IPIC – kunnen volbracht worden binnen de periodes die voorzien zijn. Daarvoor hoopt men dat dit jaar de verdere werkzaamheden kunnen afgerond worden. Dat hangt voor een stuk af van factoren die niet door de Wereldbank, niet door de Europese Unie en niet door de donoren alleen kunnen worden beheerst.

06.05 Marc Verwilghen, ministre: Des entretiens que nous avons eus avec M. Wolfensohn, il est ressorti que l'approche de la Banque mondiale est fonction de ce qui a été convenu par l'UE et par un certain nombre de donateurs importants. L'initiative PPTE doit pouvoir être concrétisée dans le délai prévu. Donc, ce plan n'est pas lié à une date fixe mais doit être exécuté le plus rapidement possible. La remise de la dette est une nécessité absolue. La Banque mondiale a l'intention de boucler ce dossier à un rythme accéléré par l'intermédiaire de son propre représentant et par l'entremise du FMI.

We hebben ons dus niet vastgepind op een plan. Het is een plan dat misschien niet aan vaste data is gekoppeld, maar waarvan het leidmotief wel luidt dat we zo snel mogelijk willen verhelpen aan een toestand die met zich zou meebrengen dat Congo macro-economisch zich niet kan hervatten omwille van het feit dat een aantal essentiële stappen niet zijn volbracht, onder meer de schuldkijscheldingen. Het is dus de bedoeling van de Wereldbank om door middel van zijn vertegenwoordiger in Congo, maar ook door middel van het IMF, wat meer snelheid te geven aan de afronding van dit aspect van de Congolese problematiek. Voorzover dit zou afhangen van de Wereldbank en uitsluitend daarvan, wil de Wereldbank dat in elk geval voor de tweede helft van 2004 bewerkstelligen.

06.06 Guido Tastenhoye (VLAAMS BLOK): Ik heb de heer Wolfensohn op tv horen zeggen dat de middelen eigenlijk voorhanden zijn: ze liggen klaar. Alleen zijn er de grote problemen op het terrein.

06.06 Guido Tastenhoye (VLAAMS BLOK): Selon M. Wolfensohn, les moyens sont disponibles. Qu'attendons-nous encore?

06.07 Minister Marc Verwilghen: Voor de heer Wolfensohn liggen de middelen klaar. Ik zeg niet dat ze voor het grijpen zijn: de begrotingen zijn gebeurd en de vrijgave van de gelden kan gebeuren. De heer Wolfensohn wil dan wel dat een aantal essentiële stappen in de uitvoering van de vredesakkoorden worden gezet. Voor hem is het belangrijkste natuurlijk dat er verkiezingen worden georganiseerd en dat er een datum voor het houden van die verkiezingen in het perspectief wordt gesteld. Dat is echter niet het enige.

06.07 Marc Verwilghen, ministre: M. Wolfensohn veut, comme tout le monde, qu'une série d'autres démarches essentielles soient d'abord accomplies. La tenue d'élections ne représente qu'une seule de ces démarches. La conférence ABCDE de la Banque mondiale et les consultations

Er zijn ook een aantal andere stappen die absoluut moeten volbracht worden en die dan weer te maken hebben met de uitvoering van de demobilisering, het disarmament/demobilisation/rehabilitation program. Het toeval heeft nu gewild dat we in die week van begin mei tegelijkertijd langs de ene kant de ABCDE-conferentie van de Wereldbank hebben gezien, waarvoor België het gastland was. België heeft tegelijkertijd ook de MDRP-consultations voorgezeten, waar eigenlijk is vastgesteld dat op het terrein met betrekking tot de programma's van ontwapening en rehabilitatie van gewezen strijders toch vooruitgang kan geboekt worden en normalerwijze zal geboekt worden. Voor de Wereldbank is het wel duidelijk dat de geldsommen pas vrijgegeven worden als ook die stappen gezet worden. Hun voorwaarden zijn vrij strikt en ik begrijp dat natuurlijk, gelet op de omvang van de geldsommen.

06.08 Zoé Genot (ECOLO): Monsieur le ministre, comme vous le savez, j'ai introduit un grand nombre de questions écrites mais je le fais avec plaisir puisque vous y répondez assez rapidement. En l'occurrence, il me semble intéressant d'avoir un échange de vues un peu plus poussé sur le sujet mais j'attendrai les données complémentaires que vous m'avez promises.

A ce propos, vous avez notamment indiqué que vous alliez me faire parvenir le relevé détaillé de la dette. Il m'intéressait de savoir, en pourcentage du PNB, quel aurait été le budget de la coopération avant et après allègement de la dette.

Pour moi, il est clair que cette opération d'allègement de la dette est une bonne chose. D'un point de vue purement logique, il aurait été insensé de maintenir des dettes qui ne représentent quasiment plus rien. Toutefois, la réponse me laisse quelque peu sceptique. En tant qu'économiste, d'un point de vue comptable, on sait qu'une entreprise possédant un bien ayant perdu, par exemple, 75% de sa valeur, aimerait pouvoir continuer à l'inscrire dans ses actifs pour sa valeur initiale ou la moitié de sa valeur initiale. Or, inscrire dans l'actif d'une société un bien pour une valeur qu'il n'a plus constitue une fraude. Aussi, je suis assez sceptique à propos de cette méthode qui consiste à inscrire une créance pour une valeur qu'elle n'a plus. Considérer qu'elle vaut 50%, c'est être déconnecté de la réalité et cela me paraît incorrect sur le plan comptable.

Un autre aspect au sujet duquel je n'ai pas entendu de réponse, même pas de principe, c'est le Ducroire. Monsieur le ministre, vous avez parlé de sa participation dans l'allègement de la dette. Le budget de la Coopération fait-il un transfert vers le Ducroire pour compenser l'allègement de la dette?

06.09 Marc Verwilghen, ministre: Non.

06.10 Zoé Genot (ECOLO): C'est un élément important.

06.11 Marc Verwilghen, ministre: Il est exact que le chiffre du produit national brut augmente de façon assez visible, en raison de l'opération puisque l'on grimpe, je crois, de 0,46% à 0,61%, ce qui est assez important.

Les principes sur la base desquels la somme a été prise en compte

PMDR indiquent que des progrès sont possibles. Mais beaucoup d'argent est en jeu et avant que la Banque mondiale ne dégage ces moyens colossaux, des progrès devront avoir été réellement enregistrés.

06.08 Zoé Genot (ECOLO): Wat het gedetailleerde overzicht van de schuld betreft, hoeveel procent van het BNP bedraagt de begroting voor Ontwikkelings-samenwerking vóór en na de schuldverlichting?

Boekhoudkundig gezien zou een bedrijf een goed dat met 75% in waarde gedaald is, liefst bij de activa blijven boeken voor de helft van zijn oorspronkelijke waarde. Alleen is het boeken van een goed bij de activa voor een waarde dat het goed niet langer heeft, fraude. Ik sta dan ook vrij sceptisch tegenover die methode.

Komt er een transfer van de begroting van Ontwikkelings-samenwerking naar de Delcreditedienst om de schuldverlichting te compenseren?

06.09 Minister Marc Verwilghen: Neen.

06.11 Minister Marc Verwilghen: De principes van de grondslag werden vastgelegd in Parijs, waar een aantal deelnemers een vrij restrictieve visie aanhingen. Alles werd uitgevoerd zoals afgesproken

ont été fixés à Paris où nous ne sommes pas seuls à diriger la manœuvre. Comme vous le savez, les pays doivent obligatoirement se mettre d'accord sous la forme d'un consensus. Or, vous savez qu'un certain nombre de participants ont un point de vue assez restrictif; les pays scandinaves, par exemple, ne sont pas du tout d'accord pour que l'on prenne en compte à 100% les valeurs qui doivent être retenues. Tout a été exécuté comme convenu à Paris.

Dès qu'il me sera possible de vous démontrer, sur la base de l'accord parisien et de nos chiffres, comment les choses se sont passées, je vous fournirai cette réponse mais, malheureusement, vu le laps de temps qui m'a été imparti, il ne m'a pas été possible de vous remettre ces informations aujourd'hui.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

07 Question de Mme Zoé Genot au ministre de la Coopération au développement sur "l'ajustement budgétaire" (n° 2984)

07 Vraag van mevrouw Zoé Genot aan de minister van Ontwikkelingssamenwerking over "de begrotingsaanpassing" (nr. 2984)

07.01 Zoé Genot (ECOLO): Madame la présidente, monsieur le ministre, quand on considère l'ajustement budgétaire de manière globale, on s'aperçoit que le budget d'ordonnancement, autrement dit les déboursements prévus cette année, diminue légèrement (565.000 euros), que les engagements subissent, quant à eux, une diminution plus importante (presque 80 millions d'euros) due essentiellement à un report d'engagements pluriannuels qui avaient peut-être été quantifiés sur un plus grand nombre d'années que ce qui était prévu. Il faut également tenir compte de toute une série d'opérations de change qui ont un certain impact.

1. Quand on considère les choses de plus près, on constate certaines diminutions importantes. Ainsi, par exemple, on constate une diminution de 40.000.000 euros pour la coopération bilatérale directe. On explique cela par une révision sur la base des réalisations 2003. Donc, parce que la coopération bilatérale directe n'a pas bien fonctionné en 2003 – nous avons déjà eu l'occasion de discuter des problèmes de coordination entre l'administration et la coopération –, ce budget a été amputé de manière conséquente. Dans ce cadre, on peut se poser la question de savoir s'il n'y a pas là une contradiction flagrante entre cette diminution très importante et toutes les grandes déclarations sur le doublement de l'aide à la République du Congo. Je ne vois pas très bien comment ces deux dynamiques peuvent cohabiter.

2. Le programme "Migration et développement" bénéficie d'une augmentation de 10 millions d'euros pour laquelle aucune explication n'est fournie. Il est simplement fait allusion à la décision du Conseil des ministres du 5 avril 2004, qui ne figure pas sur le site internet de ce dernier. C'est la raison pour laquelle on en arrive à croire qu'il s'agit de la même opération que celle de 2003 que l'on avait pourtant qualifiée d'exceptionnelle et qui consiste à mettre les frais de Fedasil pour la première année d'accueil des personnes qui demandent asile au budget de la Coopération. Va-t-on, monsieur le ministre, réellement rééditer ce genre d'opération qui pourtant ne paraît pas particulièrement sympathique?

in Parijs.

Zodra ik op grond van het in Parijs gesloten akkoord en onze cijfers kan aantonen hoe een en ander precies is verlopen, zal ik u dat meedelen.

07.01 Zoé Genot (ECOLO): Bij een grondige lectuur van de begrotingsaanpassing kan men vaststellen dat de ordonnanceringsbegroting lichtjes daalt (565.000 euro) en dat de vastleggingen sterker dalen (met bijna 80 miljoen euro). Men stelt vast dat de begroting voor de directe bilaterale ontwikkelingsamenwerking met 40 miljoen euro daalt als gevolg van een herziening op grond van de verwezenlijkingen in 2003. Dit is in strijd met de ronkende verklaringen die afgelegd werden over de verdubbeling van de steun aan de republiek Congo.

Het programma "migratie en ontwikkeling" krijgt tien miljoen euro extra zonder dat hiervoor enige verklaring wordt gegeven.

De steun aan de privé-sector krijgt dan wel het grootste deel van de koek met een bijkomende verhoging van 11,5 miljoen euro. Dit geld is gedeeltelijk bestemd voor joint ventures met buitenlandse ondernemingen.

Men kan zich afvragen welke de andere criteria zullen zijn dan de invloed op het welzijn van het land. Overige begrotingsstijgingen: plus

3. Je voudrais maintenant aborder un aspect dont on a déjà eu l'occasion de discuter en commission. Je veux parler de l'appui au secteur privé qui se voit octroyer la part du lion dans cet ajustement budgétaire. Il se voit donc doté de moyens supplémentaires qui représentent dans l'ensemble des déboursments supplémentaires de 11,5 millions d'euros en 2004 avec une nouvelle allocation de base de 8 millions d'euros pour l'investissement dans des PME des pays en voie de développement. Cette action serait réservée à des joint ventures avec des entreprises étrangères. A ce sujet, vous avez spécifié dans l'exposé de l'ajustement que – je cite – "lors de l'examen des demandes, la pertinence sur le plan du développement sera un critère important".

On peut se demander quels seront les autres critères.

Autres budgets augmentés: 3 millions supplémentaires pour le Fonds d'expertise et 500.000 euros pour la sensibilisation des entrepreneurs belges.

Les autres fonds d'investissement initialement prévus pour Bio diminuent quant à eux légèrement. Le ministre a-t-il vraiment l'intention de faire de l'aide déliée, quand on voit que, sur la nouvelle allocation de base de 8 millions d'euros dont je viens de parler, tous les prêts seront en dessous de 700.000€? C'est curieux car il s'agit exactement de la limite fixée par l'OCDE pour ne pas devoir faire de l'aide déliée. Avouez que ce chiffre a de quoi surprendre. On peut se demander si cette limite n'est pas volontairement fixée pour avoir le droit de faire de l'aide liée en toute bonne conscience.

J'espère que vous allez me rassurer à ce sujet.

07.02 Marc Verwilghen, ministre: Je vais au moins essayer, madame Genot!

En ce qui concerne la première question sur la diminution des montants du bilatéral, cette diminution est principalement due aux problèmes aigus d'absorption qu'a connus la CTB durant l'année 2003. Les montants non utilisés sont compensés sur le budget 2004, selon les règles telles que définies dans le deuxième contrat de gestion liant la CTB à l'Etat belge. Sur la base de ces principes, il n'y a pas grand-chose qui change. Ils ont la possibilité de mettre à exécution ce qui a été décidé. S'il devait y avoir un doublement d'aide pour la République démocratique du Congo, cela n'aurait pas d'effet immédiat puisque les moyens restent à disposition.

Quant à la question de l'augmentation des moyens pour le programme "Migrations et développement", il s'agit d'une deuxième allocation de 10 millions d'euros à destination de Fedasil. C'est l'exécution d'une décision du conclave. Vous savez que lors des conclaves, on discute souvent et, même si on n'a pas vraiment la volonté de donner quoi que ce soit, il est parfois nécessaire de le faire pour avoir un accord politique.

J'en arrive à la troisième question, l'augmentation des moyens pour le développement du tissu économique dans les pays du tiers-monde.

Je vous renvoie pour cette question à ma note stratégique

drie miljoen voor het expertise-fonds en plus 500.000 euro voor de sensibilisering van de Belgische ondernemers. De overige investeringsfondsen, die oorspronkelijk voor BIO waren gepland, dalen lichtjes.

Op de nieuwe basisallocatie van acht miljoen, zullen alle leningen minder dan 700.000 euro bedragen, wat precies overeenstemt met de door de OESO bepaalde grens om geen ongebonden hulp te moeten verschaffen? Dit cijfer is op zijn minst verrassend. Werd dit bedrag zo vastgelegd om het recht te hebben in gemoede gebonden hulp te verschaffen?

07.02 Minister Marc Verwilghen: De daling van de bedragen van de bilaterale hulp is vooral te wijten aan de absorptieproblemen die de BTC in 2003 heeft gekend. De ongebruikte bedragen worden in de begroting voor 2004 gecompenseerd. Zij hebben de mogelijkheid de genomen beslissingen uit te voeren. Indien de hulp aan Congo zou worden verdubbeld, zouden er voldoende middelen ter beschikking blijven.

De verhoging van de middelen voor het programma "migraties en ontwikkeling" stemt overeen met een tweede allocatie van tien miljoen voor Fedasil. Hiermee wordt een beslissing van het conclaaf ten uitvoer gebracht.

Ik kom nu aan de derde vraag. Ik verwijs naar mijn strategische nota "Ondernemen voor ontwikkeling en tegen armoede". De

"Entreprendre pour le développement et contre la pauvreté" qui a été approuvée au Conseil des ministres du 19 mars 2004.

Dans sa notification, le Conseil des ministres dit avoir pris connaissance de la note dont il approuve le principe et les modalités d'exécution, tout en demandant au ministre de la Coopération de solliciter l'avis du Conseil fédéral du Développement durable.

Entre-temps, je suis chargé de continuer à mettre en place toutes les modalités nécessaires, afin de préparer la mise en exécution de ce programme.

Je tiens à vous rassurer, les 700.000€ n'ont rien à voir avec "lier" ou "non lier". Le principe est clair. Il s'agit d'aide déliée. Les 700.000€ ont uniquement à voir avec la fourchette maximale de la participation du secteur public, de l'autorité belge, dans les cas qui seraient retenus. Je rappelle que je n'ai pas tenu compte des 700.000€ qui se trouvent dans la note OCDE en ce qui concerne l'aide liée ou déliée. Je le répète, il s'agit d'une aide déliée.

07.03 Zoé Genot (ECOLO): Madame la présidente, monsieur le ministre, je regrette les multiples petits rabotages dans le budget de la Coopération au Développement.

Quand on prend 10 millions de votre budget pour les donner à Fedasil, c'est clairement un petit rabotage du budget de la Coopération, ce que je trouve dommage.

Même remarque pour la CTB. S'il est logique que l'on applique la règle suivant laquelle ce qui n'a pas été dépensé est reporté sur l'année suivante, il est regrettable que la marge qui se dégage ne soit pas entièrement réinjectée dans des pratiques de coopération, notamment via d'autres outils que la coopération bilatérale directe.

J'espère en tout cas que cette coopération bilatérale directe pourra pleinement fonctionner cette année et que le problème d'absorption ne se posera plus.

07.04 Marc Verwilghen, ministre: Je peux encore suivre politiquement votre première réaction.

Quant à la deuxième, je crois que je dois m'y opposer. La CTB est une société anonyme. Elle est donc autonome. C'est une personne morale qui a des obligations à remplir. Je suis persuadé que si la CTB avait pris les engagements nécessaires pour que le montant qui lui était destiné soit absorbé, il n'y aurait aucune critique possible. Ils doivent eux-mêmes revoir leurs méthodes de travail. D'ailleurs, je constate que le nouveau directeur ad interim s'est directement investi dans cette tâche. Il sait fort bien où est le problème.

07.05 Zoé Genot (ECOLO): Un certain nombre de problèmes se posent à la CTB. J'espère que le nouveau directeur, avec l'ensemble des acteurs présents sur le terrain, pourra les résoudre.

Par ailleurs, j'estime que des problèmes de coordination existent avec l'administration en tant que telle. Très régulièrement, on me parle de

Ministerraad heeft het principe en de uitvoeringsmodaliteiten van deze nota goedgekeurd maar achtte het raadzaam dat het advies van de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling zou worden gevraagd.

De 700.000 euro hebben niets te maken met "binden" of niet "binden"; Het principe is duidelijk. Het gaat om niet gebonden steun. De 700.000 euro hebben enkel uitstaan met de maximale marge van de participatie van de openbare sector.

07.03 Zoé Genot (ECOLO): Ik betreur dat telkens weer iets wordt afgedaan van de begroting voor Ontwikkelingssamenwerking, denken we maar aan de 10 miljoen overgedragen aan Fedasil. Zelfde opmerking voor BTC. Ik hoop dat de rechtstreekse bilaterale samenwerking dit jaar volledig zal kunnen werken en dat het absorptieprobleem uit de wereld zal zijn.

07.04 Minister Marc Verwilghen: Ook al kan ik uw eerste reactie – politiek gezien – bijtreden, toch moet ik mij verzetten tegen uw tweede reactie. De BTC is een naamloze vennootschap en is dus autonoom.

De nieuwe directeur ad interim weet heel goed waar het schoentje precies knelt en is onmiddellijk gestart met een herziening van de werkmethode.

07.05 Zoé Genot (ECOLO): Er rijzen problemen inzake de coördinatie met de administratie en her en der raken er dossiers geblokkeerd. De BTC is daarvoor niet als enige verantwoordelijk.

dossiers coïncés d'un côté ou de l'autre. Je ne veux pas trancher sur les responsabilités mais j'estime que c'est un peu court de tout mettre sur la CTB.

07.06 **Marc Verwilghen**, ministre: C'est un problème qui se pose plutôt au niveau de Bruxelles que sur le terrain. Dans la pratique, je constate que la CTB et les attachés s'entendent très bien et coopèrent de façon exemplaire.

07.06 **Minister Marc Verwilghen**: In de praktijk kunnen de BTC en de attachés het zeer goed met elkaar vinden en werken ze uitstekend samen.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

La **présidente**: Deux collègues, M. Goutry et Mme Déom, avaient également déposé une question. Je n'aperçois ni l'un ni l'autre. Dès lors, nous pouvons clôturer notre réunion.

La réunion publique de commission est levée à 15.31 heures.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 15.31 uur.